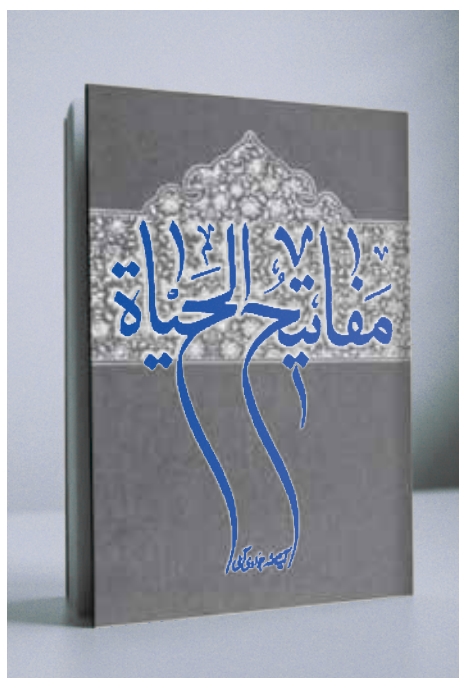

معصومه حقیقت پژوه مطلق
کارشناسی ارشد مطالعات برنامه‌درسی

مفاتیح الحیاة

عنوان: مفاتیح الحیاة

مؤلف: علامه آیت الله عبدالله جوادی آملی

ناشر: مرکز نشر اسراء، ۱۳۹۱

تعداد صفحات: ۷۷۶

به قلم گروهی از نویسندگان حوزه علمی قم، تحت نظارت استاد، علامه آیت الله جوادی آملی (دام‌ظله)، با اشراف همه‌جانبه به منابع وحیانی و با بهره‌گیری کامل از کتاب و سنت، و همچنین عقل برهانی و نیز با ژرف‌بینی خاص، همچون محدث بزرگ روزگار ما، جناب حاج شیخ عباس قمی (رحمه‌الله)، صاحب اثری ماندگار و سودمند، یعنی **مفاتیح الجنان** که راه سلوک بندگان و ارتباط انسان با خدا را از طریق انجام دادن اعمال عبادی در سه بخش نماز، دعا و زیارات، و بهره‌مندی از ثواب و پاداش آن‌ها هموار کرد، کتاب دیگری با عنوان مفاتیح الحیاة که جلد دوم و مکمل آن محسوب می‌شود، به نگارش درآمد. این کتاب شئون دنیایی، به‌ویژه امور اجتماعی بندگان را نیز با همان رویکرد، با آموزه‌های وحیانی مرتبط می‌سازد، تا آدمی در زندگی خود از این برنامه‌های الهی بهره‌مند شود و از آثار آن، هم در دنیا و هم در عقبا سود ببرد.

بنابراین می‌توان نقطه مشترک این اثر با کتاب مفاتیح الجنان را در این دانست که انسان با داشتن حُسن فاعلی و حُسن فعلی، اعم از انجام اعمال عبادی، اخلاقی، اجتماعی و سیاسی، از ثواب و پاداش الهی بهره‌مند می‌شود و در هر دو اثر به این ثوابها، عقابها و آثار و پیامد رفتارها توجه شده است. اما امتیاز این کتاب آن است که مباحثش ناظر بر رفتار، گفتار و حتی نیت‌هایی است که توجه و اهتمام به آن‌ها مناسبات فردی، اجتماعی و زیست‌محیطی او را تنظیم، تصحیح و اصلاح می‌کند.

متن اصلی این کتاب شامل پنج بخش کلی است:

۱. تعامل انسان با خود
 ۲. تعامل انسان با هم‌نوعان
 ۳. تعامل مردم و نظام اسلامی
 ۴. تعامل انسان با حیوان
 ۵. تعامل انسان با خلقت زیست‌محیطی
- بخش نخست کتاب که تعامل انسان با خود از دیدگاه روایات را مورد بررسی قرار داده، بعد از بیان اهمیت تفکر و تدبیر و دانش‌اندوزی و تعلیم‌و تربیت، به اهمیت کار و تلاش در سیره انبیا و ائمه (علیهم‌السلام) پرداخته است. اسلام با تأکید بر تضمین روزی بندگان از سوی خدای متعال، سعی و تلاش را توصیه کرده و در بسیاری از روایات از کار و

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر انتشارات و فناوری آموزشی

با مجله‌های رشد آشنا شوید

مجله‌های دانش‌آموزی دبستانی

به صورت ماهنامه و نه شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند:

رشد **کودک** برای دانش‌آموزان پیش‌دبستانی و پایه اول دوره آموزش ابتدایی

رشد **نخ‌آموز** برای دانش‌آموزان پایه‌های دوم و سوم دوره آموزش ابتدایی

رشد **دانش‌آموز** برای دانش‌آموزان پایه‌های چهارم، پنجم و ششم دوره آموزش ابتدایی

مجله‌های دانش‌آموزی متوسطه

به صورت ماهنامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند:

رشد **نوجوان** برای دانش‌آموزان دوره اول آموزش متوسطه

رشد **بهار** برای دانش‌آموزان دوره اول آموزش متوسطه

رشد **باز** برای دانش‌آموزان دوره دوم آموزش متوسطه

رشد **پژوهش** برای دانش‌آموزان دوره دوم آموزش متوسطه

مجله‌های عمومی بزرگسال

به صورت ماهنامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند:

♦ رشد آموزش ابتدایی ♦ رشد فناوری آموزشی

♦ رشد مدرسه فردا ♦ رشد معلم ♦ رشد آموزش خانواده

مجله‌های تخصصی بزرگسال

به صورت فصلنامه و سه شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند:

- ♦ رشد آموزش قرآن و معارف اسلامی ♦ رشد آموزش پیش‌دبستانی ♦ رشد آموزش تاریخ
- ♦ رشد آموزش تربیت بدنی ♦ رشد آموزش جغرافیا ♦ رشد آموزش ریاضی
- ♦ رشد آموزش زبان و ادب فارسی ♦ رشد آموزش زبان‌های خارجی
- ♦ رشد آموزش زیست‌شناسی ♦ رشد آموزش شیمی ♦ رشد آموزش علوم اجتماعی
- ♦ رشد آموزش فنی و حرفه‌ای و کاردانش ♦ رشد آموزش فیزیک
- ♦ رشد آموزش مشاور مدرسه ♦ رشد آموزش هنر ♦ رشد برهان متوسطه دوم
- ♦ رشد مدیریت مدرسه

مجله‌های رشد عمومی و تخصصی، برای معلمان، دانش‌جو معلمان، کارشناسان وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می‌شوند.

● نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش، پلاک ۲۶۶.

● تلفن و نمابر: ۰۲۱ - ۸۸۳۰۱۴۷۸

● وبگاه: www.roshdmag.ir

تلاش برای روزی حلال، به عبادت برتر تعبیر شده است. به این ترتیب، قرار گرفتن کار و عمل در کنار تعقل و علم همراه با ایمان و التزام به موازین اخلاقی، از عوامل انسان‌ساز و ارزشی محسوب می‌شود. در بخش‌های دوم و سوم پیوند و ارتباط با دیگران (خلق) را از راه‌های مهم رشد و تعالی در همه زمینه‌ها و تقرب به خدای سبحان برشمرده است. و در بخش‌های چهارم و پنجم به ارتباط با خلقت و سالم نگه‌داشتن محیط زیست، یعنی رعایت حق زمین، هوا، آب، خاک، دریا، صحرا، کوه و دشت، گیاهان، حیوانات و سایر موجودات و عرصه‌های زیست‌محیطی که با حیات فرد و جامعه پیوند دارند، پرداخته شده است.

شایان ذکر است که در سند برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۱) و در الگوی هدف‌گذاری، پنج عنصر: تعقل، ایمان، علم، عمل و اخلاق، و چهار عرصه ارتباط دانش‌آموز با خود، خدا، خلق و خلقت به صورت بهم‌پیوسته و با محوریت ارتباط با خدا تبیین و تدوین شده‌اند، به گونه‌ای که دانش‌آموزان بتوانند موقعیت خود را نسبت به خود، خدا، دیگر انسان‌ها و نظام خلقت به درستی درک و توانایی اصلاح مستمر موقعیت فردی و اجتماعی خویش را کسب کنند.

در این اثر نفیس به‌طور مبسوط و طبقه‌بندی شده به سه عرصه ارتباط انسان با خود، خلق و خلقت پرداخته شده است. محققان، با بررسی بیش از شش هزار روایت، کوشیده‌اند احادیث را به صورت کاربردی برای استفاده عموم مردم و برای معنابخشی به زندگی انسانی و تصویر سبک زندگی اسلامی در ابعاد گوناگون اخلاقی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی در این کتاب بگنجانند.